

δρος Κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΜ. ΚΕ'. (1961)

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ 1961

δρος Κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Εἶναι γνωστὸ πὼς ἀντιγραφεῖς μοναχοὶ παίρνανε ἕνα ποσὸν γιὰ ἀντίγραφα ἐπὶ παραγγελίᾳ. Ἀπὸ ἕνα ὁμῶς χειρόγραφο καταφαίνεται πὼς ἐδῶ στὴν Κύπρο ὑπῆρχαν καὶ λαϊκοὶ ἀντιγραφεῖς ἐπὶ πληρωμῇ, ἴσως ἐπαγγελματίες.

Τὸ χειρόγραφο αὐτό, ποῦ εἶναι εὐχολόγιο γιὰ ἐξορκισμό νόσων κλπ. ἀποτελεῖται ἀπὸ 21 φύλλα, εἶναι σταχωμένο μὲ τὸ συνηθισμένο χοιρόδερμα, ἰδιοκτησίᾳ κ. Ἰ. Πανάρετου. Εἶναι ἀνορθόγραφο, ἀλλὰ καθαρογραμμένο (στὴ δημοσίευσή μας διορθώσαμε μόνο τὰ ὀρθογραφικὰ λάθη). Ἀντιγραφεὺς εἶναι ὁ Παρασκευᾶς Παπᾶ Ἀνδρέα ἀπὸ τῆ Δερύνεια. Ἔτος ἀντιγραφῆς τὸ 1785.

Ἡ ἐνθύμησις τοῦ χειρογράφου, ποῦ περικλείεται σὲ πλαίσιο, εἶναι ἢ παρακάτω:

«Εὐχολόγιον σὺν Θεῷ Ἁγίῳ καλούμενον, τὸ ὁποῖον ἐγράφη ὑπὸ ἐμοῦ Παρασκευᾶ καὶ υἱοῦ τοῦ παπᾶ Ἀνδρέα ἀπὸ χωρίον τῆς Ἀμμοχούστου Δερύνεια διὰ δαπάνης τοῦ αἰδεσιμωτάτου παπᾶ κὺρ Κωνσταντίνου ἀπὸ χωρίον Καλοψίδα τῆς Μεσαορίας. Ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 1785 ἀσπε· ἐν μηνί Ἰουλίῳ τῆς Χριστοῦ ἐνανθροπίσεως».

Τὸ χειρόγραφο αὐτὸ τελειώνει μὲ ἕνα ἀρκετὰ πρωτότυπο σημείωμα τοῦ ἀντιγραφέα, ποῦ δὲν τὸ συναντοῦμε συχνά. Τὸ σημείωμα αὐτὸ ποῦ δὲν περικλείεται σὲ πλαίσιον ὅπως ἢ ἐνθύμησις, εἶναι τὸ παρακάτω:

«Τῷ σεβασμίῳ καὶ αἰδεσίμῳ Κυρίῳ Κωνσταντίνῳ ὁ τῶν ἱερέων ἄξιος, ἱερός τε καὶ συλλειτουργγὸς αὐτῶν.

Τῆς αἰδεσιμότης σου ταπεινὸς δοῦλος Παρασκευᾶς τὸ ἐπίκλην ἔγραψα τὸ παρὸν Εὐχολόγιον ὃν σὺ ἐπόθησας, τὸ ὁποῖον ἐχειριάσθης πρὸς ὠφέλειαν ψυχικῶν τε καὶ σωματικῶν τῶν ἀσθενῶν ἢ ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, τὴν ὁποίαν ψυχικὴν ὠφέλειαν ἐπιποθῶ καὶ ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος δοῦλος τῆς σῆς ἀγιότητος, καὶ ἀναγινώσκοντας αὐτὰς εὐχου καὶ ὑπὲρ τῆς ἀμαρτωλῆς μου ψυχῆς ὅπως τῇ τῶν σῶν εὐχῶν βοήθεια καὶ διὰ πρεσβειῶν τῆς ἀγίας, ἐνδόξου καὶ παρθένου Μαρίας τύχωμεν καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος. Ταῦτα μὲν καὶ ὑγίαινε ἐν Κυρίῳ. Κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἑπτακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν πέμπτου ἔτος τῆς μετὰ σαρκὸς τοῦ Λόγου ἐπιδημίας».

Ἡ μελέτη τοῦ χειρογράφου θὰ γίνῃ ἀργότερα. Μὲ τὴ δημοσίευσή μας αὐτὴ τονίζομε τὴν ἀναφορὰ στὴν ἐνθύμησις ἀντιγραφῆς χειρογράφου (χειρόγραφο γιὰτὶ ὑπάρχουν οἱ ἀνορθογραφίες) ἀπὸ λαϊκῶν ἐπὶ πληρωμῇ.

